

**NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS
HELYI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁGA
4400 Nyíregyháza, Kossuth tér 1.**

**NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS
HELYI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁGÁNAK**

**2/2024. (V.22.) népsz. számú
h a t á r o z a t a**

népszavazási kérdés hitelesítésének megtagadásáról

A Nyíregyházi Helyi Választási Bizottság a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (továbbiakban: Nsztv.) 41. §-ában kapott felhatalmazás alapján eljárva Babosi György (továbbiakban: Szervező) által helyi népszavazásra javasolt

„Egyetért-e ön azzal, hogy Nyíregyháza közigazgatási határain belül elem-és akkumulátorgyártó üzem, elem- és akkumulátor újrahasznosító, elem-és akkumulátor hulladékot feldolgozó üzem ne működhessen?” tárgyú

kérdés hitelesítését **megtagadja.**

A Nyíregyházi Helyi Választási Bizottság elrendeli a határozat közzétételét Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata hivatalos honlapján (www.varoshaza.nyiregyhaza.hu).

A határozat ellen a közzétételtől számított 15 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet felülvizsgálati kérelmet nyújthat be a Nyíregyházi Törvényszékhez címezve a Nyíregyházi Helyi Választási Bizottságnál (4400 Nyíregyháza, Kossuth tér 1.; e-mail: jegyzoikabinet@nyiregyhaza.hu). A felülvizsgálati kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2024. június 6. napján 16:00 óráig megérkezzen. A határidő jogvesztő.

A bírósági felülvizsgálati kérelmet személyesen vagy levélben, illetve olyan elektronikus dokumentumként lehet benyújtani, amelyet a kérelem benyújtójának jogi képviselője vagy a Ve. 224. § (5) bekezdésben meghatározott esetben a kérelem benyújtója minősített elektronikus aláírásával látott el. Ha a bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet elektronikus dokumentumként nyújtja be, annak mellékleteit a kérelmező oldalhú másolatban elektronikus okirati formába alakítja.

A felülvizsgálati kérelmet benyújtani jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a Helyi Választási Bizottság mérlegelési jogkörében hozott határozata ellen lehet.

A felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell

- a kérelem 223. § (3) bekezdése szerinti alapját,
- a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét),

- a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve, ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A bírósági felülvizsgálati kérelem tartalmazhatja benyújtójának elektronikus levélcímét, vagy postai értesítési címét.

A bírósági felülvizsgálati eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálóval rendelkező személy – a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával – saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat.

A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

I n d o k o l á s

A Szervező 2024. április 22-én helyi népszavazásra irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ív mintapéldányait nyújtotta be Nyíregyháza Helyi Választási Bizottságához hitelesítés céljából.

A Helyi Választási Bizottság megállapította, hogy a hozzá benyújtott aláírásgyűjtő ív formai szempontból megfelel a népszavazás kezdeményezése során a választási irodák hatáskörébe tartozó feladatokról szóló 10/2016.(VI.28.) IM rendelet 3. számú mellékletében foglaltaknak.

A Nyíregyházi Helyi Választási Bizottság a helyi népszavazás kezdeményezésére irányuló kérdést tartalmában is vizsgálja.

Az Nsztv. 41. § (1) bekezdése alapján a helyi választási bizottság a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról a benyújtástól számított harminc napon belül dönt. A helyi választási bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az a kérdéssel szemben az Nsztv-ben támasztott követelményeknek megfelel.

Az Nsztv. 32. § (1) bekezdése szerint a helyi önkormányzat képviselő-testülete helyi népszavazást rendelhet el a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyben.

A határozat rendelkező részében szereplő kérdés nem tartozik a képviselő-testület hatáskörébe, ezért a Helyi Választási Bizottságnak a kérdés hitelesítését egyértelműen meg kell tagadnia.

A képviselő-testületi hatáskör hiányának megállapítását követően a Helyi Választási Bizottság a kérdés egyértelműségét vizsgálta.

Az Nsztv. 39. § (1) bekezdése alapján a helyi népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles.

A megfogalmazott kérdés alapján a képviselő-testületet nem terheli döntéshozatali kötelezettség, nem tud olyan döntést hozni, amely alapján a népszavazási kérdésben megfogalmazott cél érvényesíthető lenne.

Az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog garanciális eleme, mely magában foglalja a választópolgári és a jogalkotói egyértelműség követelmét is.

A jogalkotói egyértelműségnek való megfelelés követelménye ebben az esetben azt jelenti, hogy a népszavazás eredménye alapján világos legyen, hogy a népszavazás eredménye mire kötelezi a Közgyűlést. A kérdés feltevésének konkrétan és határozottnak kell lennie, azaz a döntéshozó számára világosnak kell lennie, hogy milyen tartalmú döntéshozatalra köteles annak érdekében, hogy a népszavazási kezdeményezés célba érjen.

A Nyíregyházi Helyi Választási Bizottság a választópolgári egyértelműség tekintetében figyelemmel volt a Kúria következetes joggyakorlatára, mely Kúriai döntések értelmében a kérdéssel szembeni követelmény, hogy az világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre igennel, vagy nemmel lehessen válaszolni, feleljen meg a magyar nyelv nyelvtani szabályainak, a választópolgárok jól értsék a kérdés lényegét, hogy tudatosan és átgondoltan tudják a népszavazással részükre biztosított jogaikat gyakorolni. Amennyiben a népszavazási kérdés pontosan nem értelmezhető, akkor a népszavazáshoz való jog tudatos döntés hiányában csak formálisan érvényesülhet. Nem tekinthető legitimnek az a népszavazás, amelyen a választópolgár nem tudja pontosan, hogy miről szavaz. (Knk.IV.37.132/2016/4.; Knk.IV.37.458/2015/3.; Knk.IV.37.457/2015/3. számú döntések)

A népszavazási kérdések hitelesítésével kapcsolatos döntések vizsgálata során egyértelműen megállapítható, hogy azon az állásponton vannak a döntéshozók, a népszavazáshoz való jog a demokratikus hatalomgyakorlás érvényesülésének garanciája, ezért az egyértelműség alapvető követelmény mind a választópolgárok, mind a képviselő-testületek számára.

A népszavazási kezdeményezéssel kapcsolatban több, az egyértelműség körében értékelhető kérdés is felmerült.

A Nyíregyházi Helyi Választási Bizottság álláspontja szerint jelen népszavazási kezdeményezés megtévesztő, ugyanis egy népszavazásra feltett kérdés csak akkor válaszolható meg egyértelműen, ha világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető.

Az Európai Parlament honlapja szerint jelenleg az unióban elérhető akkumulátorok az alábbiak szerint oszthatók: autó akkumulátorok (autóindítóhoz, világításhoz vagy gyújtáshoz használják), ipari akkumulátorok (energiatárolásra vagy elektromos járművek mozgósítására használják), könnyű szállítóeszközök (pl: e-bike és e-robogó) akkumulátora, valamint hordozható akkumulátorok (lezártak, kézben hordozhatók, és nem ipari gépjármű-akkumulátorok, mint az elemek, telefon vagy számítógép, háztartási eszközök, játékok akkumulátorai. (51/2023.NVB határozat; www.europarl.europa.eu)

Az elem- és akkumulátorhulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló 445/2012.(XII.29.) 2. § (1) bekezdés 2. pontja meghatározza az akkumulátor fogalmát: „elem, akkumulátor: elektromos áramforrás, amely kémiai energiát közvetlenül elektromos

energiává alakít át, és egy vagy több elsődleges (nem újratölthető), illetve másodlagos (újratölthető) részegységből (cellából) áll.”

A Nemzeti Választási Bizottság az 51/2023.NVB határozatában hivatkozik a Nemzeti Akkumulátor Iparági Stratégia 2030 című dokumentumára, mely kiemeli azt, hogy „az akkumulátorok nélkülözhetetlen szerepet játszanak a villamosenergia ellátásban a rövid távú tárolási funkciójuk révén. Mivel a megújuló energiaforrások időjárás- és napszak függő jellegük okán nagy terhelést jelentenek a villamosenergia hálózatnak, ezért azt nagy teljesítményű tároló berendezésekkel (akkumulátorokkal) egészítik ki, amelyek biztosítják a megújuló villamosenergia-termelés rendszerintegrációját. Akkumulátorok ezen túl a mindennapi életünk szinte minden területén jelen vannak, hiszen háztartási eszközeink széles skálája, a mobiltelefonok vagy a játékok sem működnek nélkülük.”

A Nyíregyházi Helyi Választási Bizottság egyértelmű álláspontja, hogy tekintettel arra, hogy az akkumulátorokat és elemeket a mindennapi életünk számos területén használjuk, a fogalomhasználat nem szűkíthető le csupán a közvéleményt napjainkban leginkább foglalkoztató közlekedési felhasználású lítium akkumulátorokra. A kérdésben használt elem- és akkumulátor szó alatt érteni kell a háztartási kisgépekhez vagy például a mobiltelefonokhoz használt akkumulátorokat is.

Mindezeket értékelve és mérlegelve a Bizottság álláspontja szerint a kérdés megfogalmazása nem felel meg az Nsztv. 39. § (1) bekezdésében rögzített egyértelműség követelményének, ugyanis a kérdés támogatása esetén nem csak az elektromos autók akkumulátorait gyártó, újrahasznosító és feldolgozó üzemek engedélyezési eljárása tekintetében eszközöl változást, hanem valamennyi, például a háztartási kisgépek, vagy a játékokhoz használt akkumulátorok engedélyezési eljárása tekintetében is. Ezen indokok alapján fennáll a veszélye annak, hogy a választópolgár helyi népszavazásban kifejtett akarata – amely kizárólag a lítium-akkumulátorok gyártására szolgáló ipari létesítményekre vonatkozna – és a népszavazás eredményeként megalkotott szabály - mindenféle elem- és akkumulátor gyártására, újrahasznosítására és feldolgozására szolgáló üzemre kiterjedő hatállyal - nem állna összhangban.

A Nyíregyházi Helyi Választási Bizottság álláspontja szerint az egyértelműség követelményébe ütközik a kérdés azon része is, hogy ilyen típusú üzemek működjenek -e Nyíregyháza közigazgatási határain belül.

Elem- és akkumulátorgyártó üzemek, elem-és akkumulátor újrahasznosító, elem- és akkumulátor hulladékot feldolgozó üzemek működtetésének engedélyezése egy rendkívül bonyolult és összetett folyamat, az engedélyezés egyes szakaszaira más-más jogszabályok vonatkoznak, a közigazgatás különböző szervei rendelkeznek hatáskörrel. Számos ágazati jogszabály írja elő engedélyezési eljárás lefolytatásának a szükségességét ipari létesítmény létrehozása és működtetése esetére.

A Nyíregyházi Helyi Választási Bizottság álláspontja szerint ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra javasolt kérdésben felelős döntést tudjon hozni, egyrészt szükséges átlátnia az ipari létesítmények engedélyezési eljárásának teljes folyamatát, amely tekintettel a jogszabályok számosságára és szerteágazó tárgykörére, a hatályos jogszabályokban átlagosan jártas választópolgártól reálisan nem elvárható.

A népszavazási kérdés ezen előzetes szakmai ismeretek hiányában nem alkalmas arra, hogy a választópolgárok minden tekintetben átlássák döntésük következményeit. Mindez azt jelenti, hogy a választópolgárok nem tudják pontosan, hogy miről is szavaznak.

Tekintettel arra, hogy jelen népszavazási kérdés mind a választópolgári joggyakorlás, mind a közgyűlési döntéshozatal szempontjából megtévesztő, a Nyíregyházi Helyi Választási Bizottság megállapítja, hogy nem felel meg az Nsztv. 39.§ (1) bekezdésében rögzített egyértelműség követelményének.

A Kúria a Knk.VII.37.997/2016/4. számú döntésében rögzítette, hogy nem tekinthető úgy, hogy rendeltetésének megfelelően használják a népszavazás jogintézményét, ha a hitelesítésre bocsátott kérdés nyomán a népszavazás a szavazásra ösztönző szándék szerinti célt nem képes elérni, azaz a választópolgári vélemény-nyilvánításnak nincs, illetve nem lehet valós eredménye.

Fentiek alapján a Nyíregyházi Helyi Választási Bizottság a kérdés hitelesítését megtagadja.

A határozat az Nsztv. 32. § (1) és (2) bekezdésein, a 39. § (1) bekezdésén, a 41. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Nsztv. 57. §-án, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 223-224. §-ain, a tárgyi illetékfeljegyzési jog az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Nyíregyháza, 2024. május 22.

Dr. Kardos Norbert
Helyi Választási Bizottság Elnöke